Kedves Testvérek!

„Az Úr a szegények menedéke” (vö. Zsolt 14,6). – A Szentatya, XIV. Leó pápa a 14. zsoltár ezen szavait választotta a szegények 10. világnapjára írt üzenetének mottójául. Abból a tapasztalatból indul ki, hogy a napjainkban széles körben elterjedt társadalmi igazságtalanság következtében egyre több ember érzi úgy, hogy megfeledkeztek róla, és a társadalom peremére szorították. Nemcsak a mindennapi megélhetés lehetőségétől fosztották meg, hanem a szavától és az arcától is. A szegénynek végül nem marad más, mint hogy Istenhez kiáltson (vö. Zsolt 34,7). A társadalmi igazságtalanság egyik legfájdalmasabb megnyilvánulása, amikor az emberek már nem egymás mellett állnak a kölcsönös tisztelet jegyében, hanem egymás fölé lépnek az uralkodás és az elnyomás szándékával. Mindez bennünket, keresztényeket is komoly lelkiismeret-vizsgálatra indít: mennyiben kell még átalakulnia gondolkodásunknak és életünknek ahhoz, hogy valóban a szegények javát és felemelkedését szolgáljuk (vö. *XIV. Leó pápa üzenete a szegények 10. világnapjára*)?

A mai evangéliumban Jézus a talentumokról szóló példabeszéddel tanít bennünket. Arra hívja fel figyelmünket, hogy a nekünk adott adományok nem öncélúak: a talentum olyan ajándék, amelyet saját javunkra és mások szolgálatára egyaránt kaptunk. Része annak a tervnek, amelyet Isten gondolt el rólunk, és annak az életnek a kiteljesedését szolgálja, amelyre az Úr meghívott bennünket. Ha a magunk ajándékaira gondolunk, bizonyára nehezen tudnánk pénzben kifejezni értéküket, legfeljebb jelképesen mondhatnánk valamit. Mennyivel inkább érvényes ez magára az életre, amely Isten felbecsülhetetlen ajándéka! A zsoltáros szavai erre emlékeztetnek bennünket: „Igen drága lelkének váltsága: soha meg nem fizetheti” (Zsolt 49,9). Elsősorban tehát az élet ajándékát, szentségét és az emberi élet méltóságát kell őriznünk. Az ember életét, amely szent és sérthetetlen a fogantatástól a természetes halálig.

A Szentatya ma arra hív bennünket, hogy ezt a méltóságot azokban az emberekben is felismerjük és megvédjük, akik csak komoly nehézségek árán tudják fenntartani életüket, vagy helyzetüket egyenesen kilátástalannak látják. A pápai üzenet zsoltáros mottója arra emlékeztet, hogy keresztényként nem csupán Istenben kell menedéket keresnünk, hanem magunknak is menedékké kell válnunk mások számára. XVI. Benedek pápa tanításában többször is hangsúlyozta, hogy egy társadalom embersége leginkább azon mérhető le, hogy hogyan bánik a szegénnyel, a gyöngével, az idővel, a beteggel (vö. *Spe Salvi*, 38).

A példabeszéd két hűséges szolgája felismeri a rábízott felelősség súlyát, és bátran cselekszik. Lényeges, hogy ezt nem puszta számításból teszik, hanem azért, mert magukénak vallják uruk szándékát és ügyeinek fontosságát; a bizalomra bizalommal válaszolnak. A harmadik szolga azonban félelmében elássa a rábízott talentumot. Megfeledkezik arról, hogy egyetlen talentum is hatalmas gazdagság. Minden emberi élet végtelenül értékes. Mindannyian kapunk lehetőséget arra, hogy szeressünk. Szeretni lehet egészségesen, de lehet betegen is, lehet egy harmonikus családban, de lehet egy megsebzett családban is. A példabeszédbeli harmadik szolga ahelyett, hogy rálépne a szeretet, az önátadás néha kockázatosnak tűnő útjára, a hamis biztonságot választja, így élete terméketlenné válik, és mindenét elveszíti. A példabeszéd ezért személyes kérdést intéz mindnyájunkhoz: Felismerem-e, hogy én is hatalmas ajándékot, talentumot kaptam Istentől? Nekem is van lehetőségem arra, hogy szeressek, hogy ajándékká tegyem az életemet. Kész vagyok-e megtenni azt, amit rám bízott, agy inkább elrejtem a kapott ajándékokat, mert kényelmesebb nem vállalni a velük járó felelősséget? Felismerem-e, hogy Isten engem is küld?

Figyelemre méltó a mai evangéliumban, hogy a hűséges szolgák jutalma nem egyszerűen a vagyon gyarapodása, hanem minden megszerezhető anyagi javaknál nagyobb: részesednek Isten örök színelátásában és örömében. Aki szeretettel és nagylelkűen él a kapott ajándékokkal, már most megtapasztalhat valamit ebből az örömből.

XIV. Leó pápa üzenetében különösen mély értelmű megállapítást tesz: „Jézusban Isten nemcsak oltalmazza az embert, hanem egészen a kereszthalálig osztozik az emberi szegénységben”. Krisztus belép az ember életébe, magára veszi törékenységét, és sorsközösséget vállal vele.

Ez a szeretet legmélyebb mintája, amely nem csupán abban mutatkozik meg, hogy megosztjuk *javainkat* másokkal, hanem abban is, hogy osztozunk *az életükben*. A személyes találkozás, a meghallgatás, a másik ember örömében és szenvedésében való osztozás sokszor éppen olyan fontos, mint az anyagi segítség. Az Egyház szeretetszolgálata sem merülhet ki csupán az adományok összegyűjtésében és szétosztásában. Arra hivatott, hogy közelebb vezesse az embereket Istenhez, és láthatóvá tegye számukra az Ő szeretetét. „Az Egyháznak, ha valóban Krisztus Egyháza akar lenni, a boldogságmondások Egyházává kell válnia” (*Dilexi te*, 21).

Árpád-házi Szent Erzsébet élete ennek az evangéliumi lelkületnek ragyogó példája. Arra indít bennünket, hogy elgondolkodjunk: miként használjuk fel a ránk bízott javakat azok érdekében, akik nélkülöznek, magányosak, betegek vagy kiszolgáltatottak.

Erre a küldetésünkre emlékeztet a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia *Igazságosabb és testvériesebb világot! – 30 év után* című körlevelének mottója Izajás próféta könyvéből: „Töröd meg az éhezőnek kenyeredet, és a hajléktalan szegényt fogadd be házadba! Ha mezítelent látsz, öltöztesd föl, és ne fordulj el embertársad elől” (Iz 58,7)! A próféta ehhez különleges ígéretet kapcsol: „Akkor majd felragyog világosságod, mint a hajnal, és a rajtad ejtett seb gyorsan beheged” (Iz 58,8). Körlevelünkben rámutatunk, hogy hazánkban vannak ma is, akik súlyos nélkülözésben élnek. Gyermekek nőnek fel megfelelő anyagi biztonság és lehetőségek nélkül, családok küzdenek mindennapi megélhetési gondokkal, idősek és betegek maradnak magukra. Hazánk egyes régióiban a minőségi oktatás és az elérhető munkahelyek hiánya miatt szinte lehetetlenné válik a szegénységből, a nyomorból való kitörés. A társadalmi igazságosság megvalósítása nem elvont eszmény, hanem mindnyájunkat érintő feladat.

Egyházunk hivatalos segélyszervezete a Katolikus Karitász – amely az Egyház nevében és az Evangélium szellemében végez szeretetszolgálatot –, idén ünnepli megalakulásának 95., újjáalakulásának 35. évfordulóját. Ezért hálával gondolunk a Katolikus Karitász minden munkatársára, önkéntesére, támogatójára és mindazokra, akik Egyházunk karitatív intézményeiben, plébániai közösségeiben, önkéntesként vagy családjuk körében, egyénileg vagy összefogásban nap mint nap a szolgáló szeretet tanúi. Arra buzdítunk mindenkit, hogy a maga lehetőségei szerint kapcsolódjon be ebbe a szolgálatba. Közösségeink akkor válnak igazán Krisztus Egyházának élő tanúivá, ha senki sem marad magára. Mindenkit buzdítunk arra, hogy az előttünk álló hetekben vegyen részt a „*Tárjátok ki a szíveteket!*”, az „*Angyalbatyu*” és az „*Egymillió csillag a szegényekért*” elnevezésű adventi segélyprogramokban. Mindezt könnyen megtehetjük novembertől december közepéig a Karitász gyűjtőpontjain és a katolikus iskolákban, az 1356-os adományvonal hívásával és a www.karitasz.hu oldalon keresztül adományozás formájában is. Bizalommal kérjük híveinket, hogy perselyadományaikkal november 22-én járuljanak hozzá a Karitász tevékenységéhez, a rászorulók, a szegények, a szenvedők, a magyar családok sokoldalú megsegítéséhez.

Kedves Testvérek!

Assisi Szent Ferenc halálának nyolcszázadik évfordulóján különösen is időszerű felidéznünk az ő szegénységben, alázatban és testvéri szeretetben megélt tanúságtételét. Élete arra emlékeztet, hogy az igazi gazdagság nem a birtokolt javak sokaságában, hanem az Istenbe vetett bizalomban és az önajándékozó szeretetben rejlik. Aki Istenben talál menedéket, szabaddá válik arra, hogy a világot az alázat és a testvériség szemszögéből szemlélje. Ez a lelkület képes gyógyírt hozni az erőszak és az igazságtalanság által megsebzett világra.

Kelt Budapesten, 2026. november 15-én

a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Felolvasandó az Évközi 33. vasárnap minden szentmiséjén az evangélium után.